

01	06	11	16	21	26	31	36	41	46	51	56	61	66	71	76	81	86	91	96	00
02	07	12	17	22	27	32	37	42	47	52	57	62	67	72	77	82	87	92	97	00

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Suomen maatalous tarvitsee tuken­sa

EU:n maatalouspolitiikka lähenee jälleen ohjelmakautensa loppua. Parhaillaan käynnissä on uuden, vuonna 2014 alkavan kauden valmistelu. Siihen liittyy ratkaisevasti myös jäsenmaiden vaikea vääntö tulevien vuosien EU-budjetista.

Suomella on neuvotteluissa paljon pelissä. Paineet EU-jäsenmaksujen kasvusta ja entistä suuremman osan kulumisesta uusien jäsenmaiden tarpeisiin ovat suuret.

Jo lähtökohtaisesti näyttää, että EU-jäsenyyden rahallinen hinta kasvaa. Suomesta tulee entistä selvemmin nettomaksaja. Tulevina vuosina meiltä virtaa rahaa EU:n kassaan vuosittain luultavasti 500–700 miljoonaa euroa enemmän kuin kassasta meille.

Jäsenmaksua pidetään hintana ihmisten ja tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön sisällä. Sitä pidetään myös eurooppalaisen rauhan hintana. Rauhan prosessina EU onkin onnistunut toistaiseksi hyvin.

EU:n budjetista muodostavat valtaosan maatalous- ja aluepolitiikka. Ne molemmat ovat Suomen kannalta keskeisen tärkeitä. Ne ovat käytännössä myös ainoa väylä, jota kautta jäsenmaksujamme palautuu takaisin Suomessa käytettäväksi.

Tuore EU-vertailu (MT 21.11.) osoittaa hyvin, kuinka ratkaisevaa maatalousneuvotte­luissa onnistuminen on suomalaiselle ruuan­tuotannolle.

Suomalaisen viljelijöiden tulot ovat unionin alueella kehnoinn­masta päästä. Näin siitä huolimatta, että EU:n ja kansallisten tukien yhteenlaskettu määrä yl­taa EU:n kärke­kastiin.

Suomen kustannustasoa nostavat etenkin pohjoinen ja eristynyt sijainti, pienet mark­kinat sekä pitkät etäisyydet maan sisällä. Ne vaikuttavat jostakin syystä eri tavalla maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintoihin – tuotteista maksetaan usein EU:n heikointa ja panoksista kovinta hintaa.

Ilman kannattavuutta ja tuloja ei käy tuottaminen maatiloillakaan. Tämä näkyy jo nyt maatilojen lopettamisina ja ruokaoma­varaisuuden heikkenemisenä.

Hallitus on todella suuren vastuun edessä, kun se neuvottelee EU:n tulevan ohjelma­kauden budjetista sekä maatalouden ja aluekehityksen rahoituksesta. Tehtävä ei ole helppo, mutta puhtia on syytä löytä­vä vähintään sen verran kuin Kreikka-apujen vakuus­taistoissa.

Ruoka kiinnostaa

Ruoka on noussut kuluvana syksynä poikkeuksellisen usein keskusteluun.

Syitä kiinnostuksen nousuun on monta. Kuluttajien ruokalaskun kallistumisesta huolimatta tuottajien taloudellinen ahdinko on syventynyt. Keskustelu ruuan hinnan jakautumisesta ruokaketjun eri toimijoiden välillä on myös käynyt kuumana.

MTK:n pari viikkoa sitten järjestämä tempaus osui oikeaan aikaan. Kymmenellä paikka­kunnalla myytiin ruokaa tuottajajahntaan. Lähes poikkeuksetta ihmisten antama palaute oli tuottajien kannalta positiivinen.

Osoitus ruuan kiinnostavuuden noususta on myös toimittaja Elina Lappalaisen kotieläin­tuotannosta kirjoittaman kirjan, Syötäväksi kasvatetut – Miten ruokasi eli elämänsä, saama huomio. Syksyllä ilmestynyt kirja on palkittu Kanava-palkinnolla, Tieto-Finlandia-palkinnolla sekä eläinsuojelun Topelius-palkinnolla.

Suomen maatalouden erityisolot on kyettävä huomioimaan myös EU:n maatalous­pää­te­k­sis­sä.

Suomen tuet EU-budjetista ovat jo lähtö­kohtaisesti pieniä verrattuna Keski-Euroopan vanhoihin jäsenmai­hin. Epäsuhtaa on tasoitettu kansallisilla tuilla, joiden maksuoikeudesta joudutaan Etelä-Suomen osalta säännöllisesti neuvottelemaan komission kanssa.

Suomella on neuvotteluissa varaa vaatia ymmärrystä komissiolta ja muilta jäsenmailta. Olemme jäsenyysaikana – jopa turhankin kiltisti – toimeenpanneet kaikki EU-päätökset, pitäneet kiinni talouskurista ja osallistuneet velkamaiden kriisirahoitukseen.

Kyse on sekä maatalouden että koko maaseutu-Suomen tulevaisuudesta. Jos näitä ei kyetä puolustamaan, on turha haaveilla suomalaisen tuotannon ja työpaikkojen nykyistä myönteisemmästä kehityksestä.

MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Aarno Puttonen varoitti vastikään maatalouden hiipumisen vaikutuksista ruokateollisuuteen (MT 19.11.). Jos kotimaista raaka-ainetta ei riitä, eivät ruokatehtaatkaan jatkossa pyöri. Suurten lihatalojen tuotantolinjat ovat jo nyt huomattavalla vajaakäytöllä. Tulevat maatalousratkaisut sinetöivät myös ruoka-teollisuuden kohtalon.

Suomen maatalous tarvitsee tuken­sa pärjätäkseen EU-kilpailussa. Tukea saavat myös muut jäsenmaat.

Suomen olisi periaatteessa järkevää hillitä EU-budjetin kasvua, jos samalla saisimme oikeuden päättää vapaammin kansallisista maatalous- ja yritystuistamme.

Suomella on varaa vaatia ymmärrystä muilta jäsenmailta.

Vaikka Lappalaisen mielestä tuotantoeläinten kohtelu on Suomessa kansainvälisesti vertailu­na ”suhteellisen hyvää”, parantamisen varaa kuitenkin on. Lappalainen esittää uusia vaatimuksia eläinten hyvinvoinnille, mutta muistuttaa myös, että tuotannon pitää olla kannattavaa.

Lappalaisen kirjan nostattamaa keskustelua kotieläintuotannosta pitää laajentaa koskemaan kaikkea Suomessa myytävää ruokaa. Ei ole mahdollista, että Suomessa olisi tiukempi sää­te­ly kuin muualla EU:ssa tai niissä maissa, joista Suomeen tuodaan ruokaa. Samalla pelikentällä pitää olla samat säännöt, muuten tuotanto Suomessa loppuu.

Lappalainen haluaa valmisteilla olevaan eläinsuojelulakiin nykyistä tiukempia sääntöjä. Samalla lakiin voisi kirjata, ettei Suomeen saa tuoda sellaisia elintarvikkeita, joita ei ole tuotettu Suomessa voimassa olevan lain­säädännön mukaisesti.

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Suomella on vielä mahdollisuus

Finanssikriisiin seurauksena kehittyneiden talouksien edessä näyttää olevan hitaan kasvun aika. Samanaikaisesti kehittyvien talouksien kasvu jatkuu.

Lyhyen aikavälin ajankoh­taiset ongelmat eivät saa estää meitä näkemästä niitä pidem­män aikavälin kysymyksiä, jotka odottavat vastaustaan.

Suomi ikääntyy myös nopeaa vauhtia. Olemme menettäneet viennissä markkinaosuuksia kilpailijoillemme. Vaih­to­suhteemme heikkeneminen ja tuottavuuskasvun hidastu­minen edellyttävät uusia päätöksiä.

Uhkana on, että ajaudumme kansantaloudessa negatiiviseen kierteeseen, jota on vaikea katkaista.

Suomessa on moni asia kunnossa elinkeinoelämän näkökulmasta, mutta talou­temme tarvitsee investointeja päästäkseen takaisin jaloilleen. Kotipesän kilpailukykyyn ei ole investoitu kuten Saksassa tai Ruotsissa, vaan kasvua on haettu maailmalta.

Tässä on olemassa selkeä ristiriitaisuus suhteessa viime vuosien menestykseen kilpailu­kykyvertailuissa.

Rakennemuutos

on jatkuva ilmiö

Suomea ovat kohdanneet useat rakennemuutoksen aallot, mutta olemme aina onnistuneet synnyttämään uutta työtä vanhan tilalle. Se on mahdol­lista tänäänkin.

Niin kauan kuin EU:n budjettiraamit ovat levällään, niin kauan savolaisilla, pohjoiskarjalaisilla ja kainuulaisilla on toivoa.

SANOMALEHTI SAVON SANOMIEN PÄÄKIRJOITUS

kohteisiin. Matkailu ja hyvin­vointiin liittyvät palvelut voivat tuoda tulevaisuudessa entistä enemmän euroja Suomeen.

Taloutemme tarvitsee parin tukijalan sijaan useita tuki-jalkoja.

Uutta luovat yritykset ja osaavat työntekijät mahdollis­tavat Suomen menestymisen muuttavassa maailmassa. Uudet ideat on osattava jalostaa tuotteiksi ja palveluiksi oikeaan aikaan oikeille markkinoille.

Vain työtä tekemällä ja yrittämällä voidaan luoda hyvinvointia ja vaurautta.

Uusien työpaikkojen tulisi kuitenkin olla sellaisia, että palkalla tulee toimeen. On viitteitä siitä, että viime vuosina uudet työpaikat ovat syntyneet palkkajakauman ylä- ja alapäähän, mutta työllisyys on pienentynyt keskipalkkaisissa tehtävissä.

Toimialoilla tulisi käydä nykyistä tiiviimpää vuoro­puhelia tulevaisuuden näky­mistä työnantajien ja työn­tekijöiden kesken. Tämä on myös rakennemuutoksen hallintaan liittyvää ennakointia.

Ennakoimalla rakenne­muutos sen kielteiset vaikutukset jäävät pienemmiksi.

Vahvuuksille kannattaa rakentaa Elinkeinopolitiikan tulisi olla viritetty niin, että se tukee pitkän aikavälin kasvun edellytyksiä. Nyt tulisi laatia pidemmän aikavälin kasvu-

Paljon voidaan rakentaa yhteis-kuntamme toimivuuden ja vakauden varaan.

strategia investointien edistä­miseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi.

Vaalikauden lähestyessä puolivälιάän hallitusohjelman tarkisteluun kohdistuikin odotuksia uusista päätöksistä. Suomessa kannattaa pitää kiinni nykyisistä vahvuuksista. Paljon voidaan rakentaa yhteiskuntamme toimivuuden ja vakauden varaan.

Julkisen vallan rooli on merkittävä siinä, missä kunnossa väylämme ovat, ja kuinka tietoliikenneyhteydet toimivat maan eri osissa. Koulutukseen ja tutkimukseen kannattaa investoida, mutta siihen laitettujen panosten vaikuttavuutta tulisi parantaa.

Säästötäkköiden keskellä on pidettävä kiinni suomalaisesta mallista. Siinä yhdistyy työn­tekijän turva muutoksessa ja työmarkkinoiden edellyttämä joustavuus tavalla, joka edistää talouskasvua.

Ihmiset on pidettävä työ-elämässä kiinni ja entistä useampi on saatava mukaan työelämään. Reiluun työelä­mään satsaaminen nostaa tuottavuutta ja pidentää työuria.

Verotuksen tasolla ja rakenteella on merkityksensä kilpailukyyn kannalta. Hallituksen päättämällä kohdennetuilla verokannus­teilla voidaan houkuttaa Suomeen investointeja.

Ruotsi on valinnut toisen tavan. Se laskee reippaasti yhteisöveroaan. Aika näyttää kumpi strategia toimii paremmin. Aggressiivisen verokilpailun tie ei ole kuitenkaan kestävä valinta.

Pienet tulorot

tukevat kasvua

Tulorot on yhteiskunnassa pidettävä pieninä, sillä se tukee myös talouskasvua. On tärkeää, että sosiaalinen liikkuvuus säilyy yhteiskunnan kehittymisen moottorina, jotta saamme koko Suomen voimavarat käyttöön. Perheiden palveluihin ja tulonsiirtoihin kannattaa panostaa. Esimerkiksi päivä­hoito mahdollistaa naisten laajan osallistumisen työ-elämään.

Yhteiskunnallisen oikeuden­mukaisuuden korostaminen ei kuitenkaan mielestäni tarkoita sitä, ettei sallittaisi omalla työllään ja yrittämisellä menestymistä. On oikein, että kovasta työstä saa kohtuullisen palkkion, joka on suhteessa tiettyyn työhön.

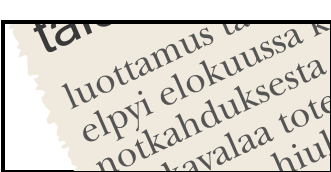
JUKKA IHANUS

Kirjoittaja on Toimihenkilö-keskusjärjestön STTK:n yhteiskuntasuhdepäällikkö.

RAHIKAINEN

LEHTIKATSAUS

Tiehankkeet järjestykseen

Nyt pitäisi puhua teistä ja niiden rakentamisesta, ei siitä, kuka on suunnitellut ja kenen toimeksi­annosta mitään. Kaiken kukkuraksi liikenneministeri **Merja Kyllönen** (vas.) on löytänyt tierahakopasta myös tasa-arvo-ongelmia, kirjoittaa sanomalehti **Etelä-Saimaa**. ”Liikenneministeriö on todennut, etteivät rahat riitä kaikkien tie-suunnitelmien toteuttamiseen. Ministeriö onkin laittanut suunnitelmia uusiksi – nyt etsitään kevennettyjä malleja rahan säästämiseksi.

Miksi pitää juustohöylätä? Eikö olisi viisaampaa laittaa tiehankkeet järjestykseen? Höyläämistä järkevämpää olisi rakentaa suunniteltua kientänsä määrän kunnolla kuin suurempi määrä puolittain.

Liikenneinvestointeja ei tehdä huvijaluja varten. Niillä edistetään elinkeinotoimintaa, lisätään turvallisuutta ja synnytetään hyvinvointia. Puolittainen rakentaminen jättää myös tavoitteiden saavuttamisen puolittiehen.”

Destia myyntiin

TVH, TVL, Tielaitos, Destia. Valtiollisella tie- ja maanrakennusyhtiöllä on ollut, kuten rakkaalla lapsella aina, monta nimeä. Vahva kiintymys väreilee ilmassa myös nyt, kun hallitus on suunnittelemassa Destian myyntiä, kirjoittaa **Turun Sanomat**. ”Erikoista tai paremmin­kin kuvaavaa on, että niin Destian myynnin puoltajat kuin vastus­tajatkin perustelivat kantaansa kilpailunäkökohdilla.

Edellisten mukaan yksityistä­minen poistaisi ongelmat, jotka juontuvat siitä että valtio toimii markkinoilla sekä tuottajana että tilaajana. Jälkimmäiset taas pelkäävät muutaman suuryrityksen saavan koko markkinat haltuunsa.

Markkinamekanismin toimivuudelle on olemassa, että kunnat, valtion viranomaiset ja muut julkisen vallan toimijat hallitsevat kilpailutuksen, olipa kyse urakoiden hinnoittelusta tai laadun kriteereistä.”

KOLUMNI: KAIJALEENA RUNSTEN

Rikkaat investoivat, köyhät sopeutuvat

Maailmanhistorian syvimpiin kuuluva taloustaantuma on herättänyt niin meillä kuin muualla protektionismin aallon.

Sisäänpäin kääntyneen politiikan aaltoa on vahvistanut se, että maailmankaupan vapauttamisneuvottelut eli Dohan kierros on ollut WTO:ssa tukevasti karilla jo yli neljä vuotta.

Huonoa ilmaa on nähtävissä kaikkialla hallitustenvälisissä neuvotteluissa. Poliittisen tahdon puutteesta ovat kärsineet ilmastontuosta ehkäisevä Kioton sopimus ja YK:n kestävän kehityksen neuvottelut.

Omaan napaan tuijottamisen henki on hyvin näkyvissä myös Euroopan unionin sisäisessä toiminnassa.

Jos vielä yksi sivistyssana sallitaan, niin se on muuttunut geopolitiikka: kansainvälinen maailmanjärjestys hakee uutta muotoaan.

Läntiset teollisuusmaat, Yhdysvallat ja EU etunenässä, koettavat kaikin voimin roikkua kiinni vanhassa. Nousevat taloudet – etenkin Kiina, Intia, Brasilia ja Venäjä – halajavat ymmärrettävästi taloudellisen voimansa lisäksi myös poliittista valtaa.

WTO:ssa lasketaan, että sen jäsenmaat ovat mukana keskimäärin yli tusinassa kauppaneuvottelussa.

kaijaleena.runsten@maaseuduntulevaisuus.fi

Kun hiekkalaatikolla on enemmän kuin kaksi jengipomoa, eivät entiset revii­rit päde vaan valta jaetaan uusiksi. Se vie aikaa ja aiheuttaa kitkaa.

Dohan kierroksen umpikuja ei ole suinkaan pysäyttänyt kansainvälistä kauppaa eikä liioin hillinnyt kauppaneuvotteluita.

Neuvotteluja ei vain enää käydä WTO:n päämajassa Genevessä sen­kään vertaa avoimesti useiden hallitusten diplomaattien kesken kuin aiemmin. Nyt neuvotteluita hoitavat suljettujen ovien takana ne, joilla on siihen irrottaa virka­mieskuntaa.

Yhdysvallat ja EU pyrkivät laatimaan vapaa-kauppasopimuksia sekä keskenään että eri-kokoisten alueellisten kaupparyhmittymien ja yksittäisten maiden kanssa (MT 23.11.). Myös varakkaammat kehitysmaat pyrkivät laatimaan keskenään kauppasopimuksia.

Kuvio on sekava. WTO:ssa lasketaan, että sen jäsenmaat ovat keskimäärin mukana yli tusinassa kauppaneuvottelussa.

EU-maissakin tällaisen monikerroksisen systeemin seuraaminen ja vaikutusten enna-

kointi tekee tiukkaa. Tuottajaväki, ay-liike ja elinkeinojärjestöt sekä muut verkostoituneet kansalaisjärjestöt ovat oppineet jakamaan tietoa eurooppalaisten sisärjestöjen kesken.

Markkinoiden ja väestörakenteen erilaisuus sekä muut kansalliset erot aiheuttavat kuitenkin sen, että mikä koetaan isoksi uhkaksi yhdessä EU-maassa, ei ole sitä toisessa maassa. Maataloustuotannossa luonnonolot tekevät pelistä vielä paljon vaikeampaa, kuten me Suomessa hyvin tiedämme.

Köyhille kehitysmaille useiden irrallisten kauppasopimusten järjestelmä on iso harppaus taaksepäin.

WTO:ssa ja muissa kansainvälisissä organi­saatioissa niiden kykyä osallistua yhteisiin neuvotteluihin on tuettu. Nykyisessä sotkuisessa systeemissä niiden mahdollisuudet saavuttaa kohtuullisia, saati järkeviä, sopimuksia ovat täysin olemattomat.

Todellinen ruletti pyörii luonnollisesti mark­kinoilla. Monikansalliset yritykset keskittävät tuotantoaan halvan työvoiman maihin. Maa- ja metsätaloustaasta sekä kaivosvarannoista on tullut investojien kiinnostuksen uusi kohde.